

KULTTUURIPOLKU



Raili Takolader: Sininen uni. Hankasalmen kunnan taidekokoelma

Hankasalmen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelma

2019-

Johdanto

Kulttuuripolku on tavoitteellisen kulttuurikasvatuksen suunnitelma Hankasalmen kunnassa. Se sisältää kulttuurin vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen hankasalmelaisen lapsen ja nuoren tulisi vuosittain saada. Kulttuuripolulla kulkeminen kasvattaa lasten ja nuorten kulttuurista yleissivistystä ja tukee kulttuuri-identiteetin muodostumista. Se vahvistaa luovuutta, mielikuvitusta ja itsetuntoa. Kulttuurin moninaisuuteen tutustuminen luo rohkeutta kohdata uusia taidemuotoja sekä liikkua taiteen ja kulttuurin rajapinnoilla ennakkoluulottomasti.

Kulttuuripolun perustan muodostavat työpajat ja muut taiteilijavierailut, konsertit ja muut yleisöesitykset sekä erilaiset kulttuurisisällöiset retket, joita suunnitellaan ja toteutetaan vuorovaikutuksessa paikallisten ja seudullisten toimijoiden kanssa. Tapahtumat ovat lapsille maksuttomia ja niiden tulee olla jokaisen lapsen ja nuoren saatavilla. Kulttuuripolku kannustaa kulttuurin monipuoliseen käyttöön ja kehottaa toimijoita mukaan myös omaehtoiseen kulttuuritoimintaan. Tästä esimerkkejä on listattu suunnitelman loppuun.

Suunnitelmassa kulttuuri ymmärretään laajasti. Se on ihmisten ja sukupolvien välistä viestintää: menneisyyttä, nykypäivää ja tulevaisuutta. Kulttuuri pitää sisällään ilmiöitä, jotka liittyvät esimerkiksi havaitsemiseen, ajatteluun, käyttäytymiseen, liikkumiseen, syömiseen tai pukeutumiseen. Maailmaa tarkastellaan paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Lapset ja nuoret pääsevät osalliseksi kulttuurielämästä niin kokijoina kuin tekijöinä. Konkreettiset toteutustavat vaihtelevat kulttuurialan ja kohderyhmän mukaan. Erilaisten työympäristöjen ja normaalista päiväjärjestyksestä poikkeavien hetkien tarkoitus on innostaa ja rikastaa kokemusta arjesta.

Kulttuuripolku etenee ikäryhmittäin. Jo alle 6-vuotiaiden ikäryhmästä pyritään tavoittamaan kaikki; ei pelkästään päivähoitolapsia vaan myös kotihoidossa olevat. Esikoululaiset osallistuvat sekä koulun että päivähoiton yhteisiin tapahtumiin. 7-15 -vuotiaiden osalta kouluilla on suuri vastuu kulttuurikasvatuksessa, koska koulujen avulla tavoitetaan koko ikäryhmä. Toteuttamisessa mukana olevan lukion kautta Hankasalmen kulttuuripolku ulottuu täysi-ikäisyyden rajalle saakka.

Kulttuuripolkua toteuttaa yhteistyössä Hankasalmen kulttuurin, lasten- ja nuorten parissa työskentelevien verkosto. Kaikilla kouluilla ja jokaisessa varhaiskasvatuksen yksikössä on nimetyt kulttuurivastaavat. Koulujen yhteistyötä koordinoi kulttuuriyhdysohjaaja ja varhaiskasvatuksen kokonaisuutta päivähoiton kulttuuriyhdyshenkilö. Kunnan kulttuuripalvelut huolehtii resursoinnista, kuuntelee ja kartoittaa suunnitelman vuosittaisia päivitystarpeita sekä seuraa toteutumista.

Kulttuuripolku kutsuu!

Teemat ikäryhmittäin

Ikäryhmä	Teema	Päävastuu	Yhteistyötahot
Alle 6 v.	Satutunnit	Kirjasto	Päiväkodit, perhepäivähoito, kerhot, vapaaehtoiset
	Monikulttuurisuutta ruokakulttuurin kautta: tutustuminen suomalaiseen ja muiden maiden perinneruokiin	Päiväkodit, perhepäivähoito, ruokahuolto, kerhot, ev. lut. srk	Martat, MLL, Maa- ja kotitalousnaiset ym. yhdistykset, monikulttuuriset perheet, Monikulttuurikeskus Gloria (JKL)
	Taidenäyttelyyn tutustuminen: lainattavat näyttelyt, verkko-näyttelyt, paikalliset näyttelyt	Päiväkodit, perhepäivähoito, kerhot, vanhemmat	Hankasalmen kirjastot, Kulttuuritoimi, Sepän Galleria, Avoin museo www.avoinmuseo.fi/lainanayttelyt.php
	Perinnekasvatuksen ja kuvataiteen työpajat vuorovuosin, joista (4-6 -vuotiailla) ohjaajana sisällön asiantuntija. Sisällöt: arkkitehtuuri, ympäristötaide, muotoilu, rakentaminen	Päiväkodit, perhepäivähoito, kerhot	Kulttuuriaitta, vanhemmat, yhdistykset
	Mediakasvatus; työtapana arvioiva kuvan katselu	TVT-ryhmä, päiväkodit, perhepäivähoito	Kulttuuriaitta, koulut
	Koululaisten esitysten seuraaminen	Alakoulut	Päiväkodit, perhepäivähoito, vanhemmat
	Omien tuotosten näyttely vaihtuvin teemoin		Päiväkodit, perhepäivähoito, vanhemmat

Esi-opetus	Teema	Päävastuu	Yhteistyötahot
	Satutunnit	Kirjasto	Päiväkodit, alakoulut, kerhot, perheet, ryhmäperhepäivähoito
	Perinnekasvatuksen ja kuvataiteen / käsityön työpajat vuorovuosin	Esiopetus	Kulttuuriantia
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Alakoulut	Päiväkodit, ryhmäperhepäivähoito Keski-Suomen elokuvakeskus,
	Koululaisten esitysten seuraaminen	Alakoulut	Päiväkodit, kerhot, ryhmäperhepäivähoito
	Konsertti	Alakoulut	Konserttikeskus ry
	Omien tuotosten näyttely vaihtuvin teemoin	Esiopetus ja koulut	vanhemmat, ryhmäperhepäivähoito
	Mediakasvatus	Esiopetus ja koulut	Paikallinen ja alueellinen media, asiantuntijat

Ala-koulu	Teema	Päävastuu	Yhteistyötahot
1-2 lk	Satutunnit, oppiminen kirjaston asiakkaaksi	Kirjasto	Alakoulut
	Vuorovuosin teatterityöpaja / tanssityöpaja	Alakoulut	Kulttuuriantia, Keski-Suomen Tanssin Keskus
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Alakoulut	Keski-Suomen elokuvakeskus /alueellinen osaaminen
	Konsertti	Alakoulut	Konserttikeskus ry
	Ruokakulttuuri-/ monikulttuurisuuspäivä; ”Omista juurista kohti monikulttuurisuutta.”	Alakoulut	Ruokahuolto, vierailijat, yhdistykset, perheet, maahanmuuttajat
	Mediakasvatus	Alakoulut, toteutuu oppiaineiden sisällä	Paikallinen ja alueellinen media, asiantuntijat

3-4 lk	Musiikkityöpaja 3.lk	Alakoulut	Kulttuuriaitta, paikalliset yhteistyötahot
	Museoteemapäivä 4.lk	Alakoulut	Keski-Suomen museo, paikalliset yhdistykset
	Yhteen paikalliseen taidenäyttelyyn tutustuminen	Alakoulut	Kirjasto, Sepän Galleria...
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Alakoulut	Keski-Suomen elokuvakeskus, alueellinen osaaminen
	Konsertti	Alakoulut	Konserttikeskus ry
	Ruokakulttuuri-/ monikulttuurisuuspäivä	Alakoulut	Ruokahuolto, vierailijat, yhdistykset, perheet, maahanmuuttajat
	Mediakasvatus	Alakoulut	Paikallinen ja alueellinen media, Kulttuuriaitta, asiantuntijat
5-6 lk	Kirjan metsästys -tehtävät	Kirjasto	Alakoulu
	Vuorovuosin mediatyöpaja tai kuvataide-/ käsityöpaja	Alakoulut	Kulttuuriaitta
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Alakoulut	K-S Elokuvakeskus, alueellinen osaaminen
	Konsertti	Alakoulut	Konserttikeskus ry
	Ruokakulttuuri-/ monikulttuurisuuspäivä	Alakoulut	Ruokahuolto, vierailijat, yhdistykset, perheet, maahanmuuttajat
	Mediakasvatus	Alakoulut, toteutuu oppiaineiden sisällä	Paikallinen ja alueellinen media, Kulttuuriaitta, asiantuntijat

Ylä-	Teema	Päävastuu	Yhteistyötahot
------	-------	-----------	----------------

koulu			
7 lk	Musiikkityöpaja muusikon ohjauksessa	Yläkoulu	Kulttuuriantta, Konserttikeskus
	Tutustuminen Hallantupaan ja esinemuseoon	Yläkoulu	Kotiseutuyhdistys
	Konsertti	Yläkoulu	Konserttikeskus ry
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Yläkoulu	Keski-Suomen elokuvakeskus ry, alueellinen osaaminen
	Sanomalehti ja aikakauslehti	Yläkoulu	Hankasalmen sanomat Keski-suomalainen
8 lk	Kirjailijavierailu	Kirjasto, Yläkoulu	Kulttuuriantta, Keski-Suomen kirjailijat ry
	Kuvataide-/ käsityöpaja	Yläkoulu	Kulttuuriantta
	Konsertti	Yläkoulu	Konserttikeskus ry
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Yläkoulu	Keski-Suomen elokuvakeskus ry, alueellinen osaaminen
	Mediakasvatus	Yläkoulu	Paikallinen ja alueellinen media, Kulttuuriantta, asiantuntijat
9 lk	Tanssityöpaja	Yläkoulu	Keski-Suomen tanssin keskus
	Konsertti	Yläkoulu	Konserttikeskus ry
	Elokuvaesityksen seuraaminen	Yläkoulu	Keski-Suomen elokuvakeskus ry, alueellinen osaaminen
	Mediakasvatus	Yläkoulu	Paikallinen ja alueellinen media, Kulttuuriantta, asiantuntijat
Joka 3. v.	Teatteriesityksen seuraaminen	Yläkoulu	Kunnan kulttuuripalvelut

Lukio	Teema	Päävastuu	Yhteistyötahot
-------	-------	-----------	----------------

Luokaton lukio	Ilmaisutaidon-/ tanssityöpaja	lukio	Keski-Suomen Tanssin Keskus, Kulttuuriaitta
Sisältöjen toteutus joustavasti 1.-3. v.	Kuvataide-/ musiikkityöpaja	lukio	Kulttuuriaitta
	Kirjastovierailu: tiedonhankinta ja -hallinta	lukio	Kirjasto
	Mediakasvatus	lukio, oppiaineiden yhteistyötä	Kulttuuriaitta
Kaikki osallistuvat	Elokuva	lukio	K-S elokuvakeskus, alueellinen osaaminen
	Konsertti	lukio, kulttuuriaitta	Konserttikeskus ry
	Kirjailijavierailu	lukio	Kirjasto, kulttuuripalvelut
	Kulttuuripäivä lähikaupungissa (esim. museoihin, taidenäyttelyihin, lehtitaloon, tv- ja radiotoimitukseen tutustuminen; teatteriesitys tai konsertti)	lukio	
	Vanhojen tanssit	lukio	
	Potkiaiset	lukio	
	Penkinpajaiset	lukio	

Ideoita kulttuurikasvatukseen osallistuvilla

Ikä-ryhmä	Tapahtuma	Päävastuu	Yhteistyötahot	Mak-sulli-nen
Alle 7 v.	Teatteriesitys tai konsertti	Kunnan kulttuuripalvelut	Kulttuuriaitta, MLL, kyläyhdistykset, nuorisoseurat, ev.lut.seurakunta tms.	(X)
	Marjastaminen, sienestäminen	Päiväkodit, perhepäivähoitajat, vanhemmat		
	Konsertti/soitinesittely	Alakoulut	Ala-Keiteleen musiikkiopisto	
7-12 v.	Konsertti/soitinesittely	Alakoulut	Ala-Keiteleen musiikkiopisto	
	Teatteriesitys	Alakoulut	Paikalliset ja alueelliset teatterit	(X)
	Monikulttuurisuuspäivä	Alakoulut	Monikulttuurisuuskeskus Gloria, seurakunnat	
	Lukudiplomin suorittaminen/ Kirjavinkkausta	Kirjasto		
	Museovierailu	Alakoulut	Käsityö museo, Jyväskylän taidemuseo yms.	(X)
	Skifflemusiikkityöpaja	Alakoulut	Kulttuuriaitta, Kihveli Soikoon ry	
	Oman pitäjän murre ja oman kylän perinnetietous	Alakoulut	Kylätoimikunnat, oman kylän vanhukset	
13-15 v.	Taiteidenvälinen työpaja taideaineiden valinnaisryhmille	Yläkoulu		
	Musiikin työpaja valinnaisryhmille	Yläkoulu		
	Museovierailu	Yläkoulu	Jyväskylän	X

	Sinfoniaorkesterin/ Puolustusvoimien soittokunnan vierailu	Yläkoulu	taidemuseo yms. Ev. lut. seurakunta, Jyväskylän sinfoniaorkesteri	
	Lukudiplomin suorittaminen/ teemoitettua kirjavinkkausta (Klassikkonuortenkirjat, kaunokirjallisuuden lajityypit, suomalainen kirjallisuus)	Kirjasto		
	Teatterivierailu	Yläkoulu	Esim. Jyväskylän kaupunginteatteri tai muut ammatti- ja harrastajateatterit	X
16-18 v.	Bändi-illat	Nuorisopalvelut		X
	Tapahtumatuotanto	Lukio, Nuorisopalvelut	Kulttuuripalvelut, 4H, seurakunta	X
	Kirjailijavierailu/ Kirjavinkkausta	Kirjasto		